

STATUT CARITAS POLSKA

Rozdział I. Postanowienia ogólne

§ 1

Caritas Polska, zwana dalej Caritas, jest duszpasterską instytucją charytatywną Kościoła Katolickiego w Polsce, erygowaną przez Konferencję Episkopatu Polski, nawiązującą w swojej działalności do tradycji Caritas sprzed 1950 roku.

§ 2

Caritas, nie naruszając kompetencji biskupów diecezjalnych w ich Kościołach partykularnych, które ze swej natury powołane są do chrześcijańskiej dobroczynności, współdziała zarówno z Konferencją Episkopatu Polski jak również z diecezjami w wypełnianiu ich zadań w tej dziedzinie w Polsce i poza jej granicami.

§ 3

Caritas posiada kościelną i cywilną osobowość prawną i działa w oparciu o przepisy prawa kanonicznego, odpowiednie przepisy prawa państwowego oraz postanowienia Statutu.

§ 4

1. Siedzibą Caritas jest Warszawa.
2. Caritas za zgodą Konferencji Episkopatu Polski jak również właściwej władzy kościelnej może prowadzić działalność oraz tworzyć jednostki organizacyjne na terenie całej Polski, służące do realizacji swych celów statutowych.

§ 5

Caritas jest członkiem Caritas Internationalis i Caritas Europa oraz współpracuje z Papieską Radą „Cor Unum”.

Rozdział II. Cele i zadania Caritas

§ 6

1. Celem Caritas jest kościelna działalność miłosierdzia realizowana w zakresie potrzeb duchowych i materialnych człowieka oraz działalność pożytku publicznego w sferze zadań określonych w Statucie, w tym działalność charytatywna i humanitarna pełniona w duchu poszanowania osoby ludzkiej bez względu na wyznanie, światopogląd, narodowość, rasę i przekonanie.

2. Caritas zobowiązana jest w swojej działalności kierować się zasadami katolickimi i nie może przyjmować zobowiązań, które w jakiejś mierze mogłyby warunkować przestrzeganie wspomnianych zasad.
3. Caritas nie powinna być finansowana przez organizacje lub instytucje, których cele są sprzeczne z nauką Kościoła.
4. Caritas nie powinna przyjmować ofiar przeznaczonych na finansowanie inicjatyw, które co do celów lub sposobów w ich osiągnięciu nie byłyby zgodne z nauką Kościoła.

§ 7

Caritas może podejmować następujące zadania:

- 1) krzewienie i ożywanie miłości chrześcijańskiej wobec jednostek i grup społecznych;
- 2) dokształcanie i formacja osób duchownych i świeckich, w tym pracowników Caritas i wolontariuszy;
- 3) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji, seminariów – wspierających osoby i grupy społeczne, w tym bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, niepełnosprawnych;
- 4) analizowanie przyczyn ludzkiej biedy, zakresu jej występowania, opracowywanie programów i środków zaradczych zmierzających do jej usuwania;
- 5) organizowanie szeroko rozumianej działalności charytatywnej i charytatywno-opiekuńczej, promocji zatrudnienia i integracji społeczno – zawodowej, systematyzowanie jej form i podejmowanie działań na rzecz potrzebujących, w szczególności: rodziny, dzieci, młodzieży, chorych, seniorów, niepełnosprawnych, samotnych matek, bezrobotnych, ofiar przemocy, uzależnionych, migrantów i uchodźców, ofiar klęsk żywiołowych w kraju i za granicą oraz epidemii i konfliktów zbrojnych;
- 6) świadczenie i organizowanie pomocy materialnej dla osób, rodzin, grup społecznych oraz środowisk;
- 7) organizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich, zagrożonych biedą i patologią a także z rodzin polonijnych;
- 8) wspieranie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 9) organizowanie pomocy doraźnej i rozwojowej na terenie Polski i za granicą;
- 10) pomoc w organizowaniu powrotów dobrowolnych cudzoziemcom.

§ 8

Dla realizacji celów i zadań, o których mowa w § 6 i § 7 Caritas współdziała w szczególności z następującymi podmiotami:

- 1) Caritas diecezjalnymi;
- 2) innymi kościelnymi instytucjami charytatywnymi w Polsce;

- 3) organizacjami charytatywnymi innych wyznań i religii oraz ze świeckimi organizacjami charytatywnymi, z zachowaniem własnej tożsamości;
- 4) organami administracji publicznej w kraju i z funduszami państwowymi, w tym dostępnymi w ramach Unii Europejskiej;
- 5) osobami i instytucjami zagranicznymi i międzynarodowymi.

Rozdział III. Władza nadrzędna

§ 9

Nadrzędną władzą Caritas jest Konferencja Episkopatu Polski, która:

- 1) powołuje i rozwiązuje Caritas,
- 2) nadaje jej Statut,
- 3) dokonuje zmian w Statucie,
- 4) powołuje i odwołuje Dyrektora,
- 5) udziela „nihil obstat” na kandydaturę Zastępców Dyrektora,
- 6) powołuje i odwołuje członków Komisji Nadzorczej,
- 7) przyjmuje roczne sprawozdania z działalności i stanu finansów Caritas,
- 8) decyduje o przeznaczeniu majątku Caritas w przypadku jej rozwiązania (z uwzględnieniem prowadzonej działalności pożytku publicznego i odpowiednich przepisów państwowych).

Rozdział IV. Dyrektor i pracownicy Caritas

§ 10

Organem Caritas jest Dyrektor Caritas, zwany dalej Dyrektorem.

§ 11

1. Dyrektor powoływany jest przez Konferencję Episkopatu Polski, na okres pięciu lat, spośród trzech kandydatów przedstawionych jej przez Radę Stałą Konferencji.
2. Dyrektor może być w każdym czasie odwołany.
3. Funkcję Dyrektora można pełnić bez przerwy nie dłużej niż dwie kadencje.

§ 12

1. Do zadań Dyrektora należy w szczególności:
  - 1) kierowanie działalnością Caritas;
  - 2) reprezentowanie jednoosobowo Caritas i występowanie w jej imieniu zgodnie z przepisami prawa;
  - 3) zatrudnianie pracowników zgodnie z potrzebami Caritas;
  - 4) zwoływanie Zgromadzenia Dyrektorów Caritas diecezjalnych i przewodniczenie jego obradom;

- 5) sporządzanie programu działalności i preliminarza budżetowego Caritas na rok następny;
  - 6) sporządzanie sprawozdania z działalności i stanu finansów Caritas za rok ubiegły.
2. Dyrektor przedstawia Konferencji Episkopatu Polski kandydatów na Zastępców Dyrektora i powołuje ich po uzyskaniu „nihil obstat” Konferencji.
  3. Dyrektor powołuje i odwołuje od jednego do trzech Zastępców Dyrektora i określa zakres ich obowiązków. Wycofanie „nihil obstat” skutkuje wygaśnięciem pełnienia funkcji.
  4. Dyrektor może powołać i odwołać Sekretarza, który jest odpowiedzialny za funkcjonowanie biura Caritas.

§ 13

1. Zastępca Dyrektora wykonuje zadania powierzone mu przez Dyrektora i zastępuje go w czasie nieobecności według kolejności ustalonej przez Dyrektora.
2. Reprezentowanie Caritas przez Zastępcę Dyrektora możliwe jest wyłącznie na podstawie i w zakresie pełnomocnictwa udzielonego przez Dyrektora w imieniu Caritas.
3. Caritas prowadzi wewnętrzny rejestr udzielonych pełnomocnictw.

§ 14

Po upływie kadencji Dyrektora lub w razie jej przerwania, odpowiedni Zastępca pełni obowiązki Dyrektora do czasu powołania nowego i składa rezygnację na jego ręce.

§ 15

1. Pracownicy Caritas uczestniczą w misji charytatywnej Kościoła poprzez swą pracę i postawę opartą na etosie miłości bliźniego wynikającym z Ewangelii.
2. Pracownicy Caritas mają obowiązek doskonalenia zawodowego i formacji w sposób określony w Regulaminie pracy Caritas.
3. Do pracowników Caritas mają zastosowanie prawa i obowiązki zapisane w Kodeksie pracy, Regulaminie pracy Caritas oraz Kodeksie etycznym pracowników Caritas.
4. Caritas zobowiązana jest do wybierania swoich pracowników spośród osób, które podzielają, a przynajmniej szanują katolicki charakter dzieł posługi miłości.

§ 16

Wynagrodzenie pracowników Caritas powinno być świadectwem chrześcijańskiej skromności, z uwzględnieniem wymogów sprawiedliwości i koniecznych funkcji zawodowych.

Rozdział V. Komisja Nadzorcza

§ 17

1. Komisja Nadzorcza składa się z trzech osób powołanych na okres pięciu lat przez Konferencję Episkopatu Polski. Członkowie Komisji Nadzorczej pełnią swoje obowiązki do czasu powołania jej nowych członków.
2. Członkiem Komisji Nadzorczej i zarazem jej Przewodniczącym jest każdorazowy Przewodniczący Komisji Charytatywnej Konferencji Episkopatu Polski.
3. Członkowie Komisji Nadzorczej mogą być w każdym czasie odwołani.
4. Członkami Komisji Nadzorczej nie mogą być osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
5. Członkowie Komisji Nadzorczej nie mogą być członkami organu zarządzającego ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej.
6. Członkowie Komisji Nadzorczej mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w tym organie zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.

§ 18

Zadaniem Komisji Nadzorczej jest:

- 1) dokonywanie kontroli i oceny całokształtu stanu i działalności Caritas oraz przedstawianie jej do aprobaty Konferencji Episkopatu Polski do dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego wraz z wnioskami z dokonanej kontroli;
- 2) opiniowanie warunków zatrudniania w Caritas;
- 3) zatwierdzanie programu działalności i preliminarza budżetu Caritas na rok następny;
- 4) opiniowanie sprawozdań z działalności i stanu finansów Caritas za rok ubiegły;
- 5) wnioskowanie do Dyrektora o dokonanie audytu zewnętrznego w terminie określonym przez Komisję Nadzorczą; wyboru audytora dokonuje Komisja Nadzorcza.

§ 19

1. Komisja Nadzorcza zbiera się na posiedzeniach co najmniej dwa razy w roku.
2. Członkowie Komisji Nadzorczej mogą w każdym czasie żądać od Dyrektora udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień o stanie spraw Caritas, jak również okazania im dokumentów.

Rozdział VI. Zgromadzenie Dyrektorów Caritas

§ 20

Dyrektorzy Caritas diecezjalnych tworzą Zgromadzenie Dyrektorów, któremu z urzędu przewodniczy każdorazowy Dyrektor Caritas.

§ 21

Zgromadzenie Dyrektorów jest płaszczyzną współdziałania oraz wzajemnego wspierania się Caritas diecezjalnych dla doskonalenia służby miłosierdzia i działalności pożytku publicznego.

§ 22

Zgromadzenie Dyrektorów może:

- 1) zapraszać specjalistów i biegłych w omawianych sprawach i wysłuchiwać ich opinii;
- 2) planować i organizować wspólne konferencje, szkolenia, kursy, seminaria, rekolekcje dla pracowników i wolontariuszy;
- 3) promować inne formy wspierające misję charytatywną Kościoła w Polsce.

§ 23

1. Zgromadzenie Dyrektorów zbiera się raz na kwartał, a także w razie potrzeby – na wniosek Dyrektora Caritas lub na wniosek zgłoszony przez co najmniej dziesięciu Dyrektorów diecezjalnych – częściej.
2. Z prac Zgromadzenia Dyrektorów sporządza się dokumentację niezbędną dla prowadzenia spraw, które były przedmiotem obrad.
3. Za dokumentację odpowiada Dyrektor Caritas.

Rozdział VII. Środki materialne

§ 24

Środki materialne na działalność Caritas pochodzą w szczególności z następujących źródeł:

- 1) z darowizn, zapisów, spadków itp.;
- 2) z ofiar i zbiórek pieniężnych i w naturze;
- 3) z nieruchomości i mienia ruchomego, stanowiącego jej własność oraz z obrotu tym majątkiem z zachowaniem przepisów kan. 1292 § 1 KPK;
- 4) z funduszy i udziałów pochodzących z fundacji, spółek, zakładów wytwórczych, usługowych itp.;
- 5) z subwencji i dotacji.

§ 25

W dysponowaniu środkami materialnymi Caritas wypełnia wolę ofiarodawców, zgodnie z przepisami kan. 1267 § 3 KPK oraz przestrzega

przepisów prawa polskiego i kanonicznego, w szczególności kanonów: 1282, 1284 § 1 i 1290 KPK.

§ 26

Zaciąganie zobowiązań majątkowych, dysponowanie środkami finansowymi, zawieranie umów majątkowych wymaga w stosunkach wewnętrznych Caritas zasięgnięcia opinii księgowego. Nie uchybia to zasadzie jednoosobowej reprezentacji Caritas przez jej Dyrektora.

§ 27

1. Caritas – jako organizacja pożytku publicznego – wyodrębnia organizacyjnie i rachunkowo prowadzoną działalność pożytku publicznego i przeznaczone na tę działalność środki publiczne od środków pozyskiwanych i przeznaczonych na kościelną działalność miłosierdzia.
2. W zakresie działalności pożytku publicznego, Caritas oprócz nadzoru i kontroli wewnętrznej, podlega kontroli państwowej określonej przepisami prawa.
3. W zakresie kościelnej działalności miłosierdzia, Caritas podlega nadzorowi i kontroli wewnętrznej określonej przez prawo kanoniczne.

§ 28

1. Caritas może prowadzić odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku publicznego, jak również działalność gospodarczą.
2. Cały dochód uzyskany w wyniku prowadzenia działalności pożytku publicznego jak również działalności gospodarczej przeznacza się na działalność pożytku publicznego.

§ 29

W dysponowaniu środkami materialnymi Caritas w zakresie działalności pożytku publicznego zabrania się:

- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań jej majątkiem w stosunku do jej członków, członków jej organów, pracowników lub wolontariuszy oraz osób, z którymi członkowie, członkowie jej organów, pracownicy lub wolontariusze pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”;
- 2) przekazywania majątku na rzecz członków, członków jej organów, pracowników lub wolontariuszy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;

- 3) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków jej organów, pracowników lub wolontariuszy oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego;
- 4) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie, członkowie jej organów, pracownicy lub wolontariusze oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

§ 30

1. Program działalności i preliminarz budżetowy Caritas na rok następny powinien być przedstawiony Komisji Nadzorczej do dnia 31 października każdego roku.
2. Sprawozdanie z działalności i stanu finansów Caritas za rok ubiegły powinno być przedstawione Komisji Nadzorczej do dnia 31 maja każdego roku.

§ 31

1. W razie likwidacji Caritas środki finansowe uzyskane z działalności pożytku publicznego Caritas zobowiązana jest przekazać zgodnie z przepisami prawa państwowego.
2. W razie likwidacji Caritas pozostały jej majątek – uwzględniając wolę ofiarodawców – przechodzi na własność Konferencji Episkopatu Polski.

Rozdział VIII. Symbole i święta

§ 32

1. Caritas używa pieczęci z logo Caritas oraz napisem Caritas Polska.
2. Logo Caritas składa się przede wszystkim z symbolu przedstawiającego równoramienny krzyż, uzupełniony potrójnymi falistymi promieniami, wychodzącymi z każdego wewnętrznego kąta między ramionami krzyża oraz napisu CARITAS stylizowanego na symbol serca, znajdującego się w centralnej części pola krzyża. Pod symbolem krzyża znajduje się, umieszczony centralnie napis CARITAS POLSKA.

§ 33

Uroczystością patronalną Caritas jest druga Niedziela Wielkanocna, która jest obchodzona jako Święto Miłosierdzia Bożego.

Rozdział IX. Przepisy końcowe

§ 34

1. Statut Caritas został przyjęty i zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu Polski na mocy Dekretu z dnia 10 października 1990 roku – nr 2964/90/P.
2. Statut został znowelizowany przez Konferencję Episkopatu Polski na 337. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Warszawie w dniach 18-19 października 2006 roku.
3. Statut został znowelizowany przez Konferencję Episkopatu Polski na 345. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Białymstoku, w dniach 26-28 września 2008 roku.
4. Statut został znowelizowany przez Konferencję Episkopatu Polski na 354. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Zakopanem, w dniach 15-16 marca 2011 roku.
5. Statut został znowelizowany przez Konferencję Episkopatu Polski na 363. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Warszawie, w dniach 8-9 października 2013 roku.
6. Statut został znowelizowany przez Konferencję Episkopatu Polski podczas 369. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Warszawie w dniach 9-10 czerwca 2015 r., na podstawie Uchwały nr 6/369/2015 z dnia 9 czerwca 2015 r.

Kolejna nowelizacja Statutu została dokonana podczas 374. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Warszawie w dniach 4-5 października 2016 r., na podstawie *Uchwały nr 10/374/2016 z dnia 4 października 2016 r.*

+ Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

+ Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

